

I. — ОБЩИ БЕЛЕЖКИ.

А) Духътъ следъ Букурещкия миръ и влизането на България въ Свѣтовна война.

Букурещкиятъ миръ бѣше горчива чаша за цѣлия български народъ и страшно оскърбление за българската войска. Тя сви своитѣ победоносни знамена, и, изтръпнала отъ негодуване срещу всички съюзени съседи, се отдаде на своята мирновременна работа. . . Въ казармитѣ, обаче, живѣше споменитѣ за славнитѣ победи и за великитѣ изпитания въ войнитѣ, и, следъ кратка отмора, всрѣдъ войниците закипѣ духъ на непримиримостъ къмъ сторената неправда надъ Родината. . . Победната пѣсень наново огласи казарменитѣ дворове съ своитѣ героични мелодии, и гръмовито изразяваше чувствата, които горѣха въ войнишкитѣ гърди. Тя засягаше отзивчивитѣ сърдца на младежъта, затрогваше старитѣ и даваше нови сили на онѣзи, които бѣха гинали и побеждавали подъ свещенитѣ знамена на полковетѣ . . . Мисъльта за нова борба и за разплата съ враговетѣ обхващаше все по-силно войската и народа. . . Зараждаше се вече една воля за проваляне безчестния Букурещки миренъ договоръ и за възстановяване правата и престижа на България. Часътъ за това трѣбваше да удари единъ день. . . Никой, обаче, не подозираше, че този денъ е много близко, и че бурята на една голѣма война ще извика българската войска къмъ нови героични дѣла и кървави изпитания.

Избухна войната между Австроунгарската империя и Срѣбъското кралство, въ която, както се знае, бѣзо бѣха увлѣчени почти всички европейски и много извѣневропейски държави. Най-първо, срещу Централнитѣ сили — Австро-Унгария и Германия, къмъ които скоро се присъедини и Турция, се вдигнаха, освенъ Сърбия, още и Русия, Франция, Белгия и Англия. Предричаната голѣма европейска война пламна на западъ, на изтокъ и на Балканския полуостровъ. Скоро, обаче, тази гигантска борба се затегна, и за нейното завършване почувствуваха нужда отъ съюзници и дветѣ воюващи страни. Презъ пролѣтта на 1915 година къмъ противниците на Централнитѣ сили се присъедини и Италия, но съ това нито войната се свѣрши, нито пѣкъ се отстрани надвисналата надъ съюзниците австро-германска опасностъ. Германия по това време водѣше упорита борба съ Североизточна Франция и громѣше руската сила въ Полша. Турция, атакувана отъ морето, победоносно задържаше позициите си около Дарданелитѣ. Между това, съ разиване на военнитѣ събития въ Европа, значението на България растѣше всѣки денъ: тя бѣ подканвана да се намѣсти въ войната и отъ дветѣ вою-